

מסורת הש"ס

(א) כחצות נט,

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה גבי זבינא וכו' ופירוש דל"ה: (ב) ד"ה לאומר ד"ה הכא נמי דל"ה:

הגהות מהר"ב רינשבורג

(א) בהר"ן ד"ה מי דמי כו' דהיינו לאחר י"ב חודש. ממקל מלות י"ב חודש וי"ב עשר שנים:

מוסף רש"י

מי לא קדשה. אם מכרה וסור ולקחה (כתובות נט). השתא בידה היא. שהרי עכשיו שלו וכו' היכי דל"ה לקדשה השתא קדשה. כי אמר נמי תיקדש לקמיה קדשה (שם). הא לא דמי. מסקנה דלמקדמה היא כו' לעשר שנים. לא דמי לשנה זו שמעכתי וכו' חסם, אלא לאומר שדה זו שמעכתי לעשר שנים, דאין בידו לפדותה ולהקדשה עכשיו. דקדשה. דהא שלו היא (שם נט).

רש"י

ואלו נדרים פרק אחד עשר נדרים

ר"ן

פז.

עין משפט
נר מצוה

לה א מיי פ"ו מהל' ערכין וזמנין הלכ' נט:
לז ב מיי פ"ו מהל' ערכין וזמנין הלכ' כו סמך עשין קלז טושי"ע ק"מ סימן י"ב פט"ף ט:
לז ג ד מיי שם הלכ' נט:

תוספות

אמר רבי אילא. שניא הוא ומה אילו האומר לחבירו וכו' מי לא קדשה. אם מכרה וסור ולקחה שחול הקדש שהרי עכשיו שלו וכו' היכי דל"ה לקדשה השתא קדשה כי נמי אמר דקדוש לקמיה קדוש: הא לא דמיא. מסקנה דקדושה הוא ולכך הוה נדרים דר"ן: לבשאקדנה תקדש דלא קדשה. למ"ד אין אדם מקדש דבר שלא על לשנו: ומשני מי דמי גבי זבינא פסקה למילתיהו. שאין לו לא גוף ולא פירות ואין אדם מקדש דבר שאינו שלו ולא דמי דהתם גופא ופירא בידה דלוקח הכא גופא בידה הוא: חא לא דמי. מסקנה דלמקדמה הוא: לאומר שדה שבשכנתו יקדש.

פירוש הרא"ש

א"ר [אילא]. אין הכי נמי דקדשה: כי לא קדשה: אם מכרה וסורה ולקחה: הא לא דמיא. מסקנה דלמקדמה היא: לבשאקדנה בידה דלא קדשה. למ"ד אין אדם מקדש דבר שלא על לשנו: גבי זבינא פסקה למילתיהו. שאין לו לא גוף ולא פירות: גבי אשה מי פסקה מיילתא. הניח הוא שלה אלא שמשועבד לצעל מעשה ידיה הלכך יכולה לקדשה: הא לא דמיא. מסקנה דלמקדמה היא: אשה אין בידה להתגרש. הלכך אי נמנית לה להא לא מני לאקדשי: הא לא דמיא. אלא להיכל שקבעו וזמן לתשכמה שאין בידו לפדותו בדרך הוה ואפילו היכי יכול להקדש וה"ה חלשה נמי: אשה מי אית לה קיצוצא. לעולם אין בידה להתגרש:

אמר ר' אילא ומה אילו אומר לחבירו שדה זו שאני מוכר לך. כלומר שעדיין היא בידו להקדישה שלא החלטתיה לך מכל וכל: לבשאקדנה ממך. לבשאחזור ואקדנה ממך תקדיש: מי לא קדשה. מי לא חייל שס קדושה עלה לבשאקדנה מזה. הכא נמי גבי האי איתמא כי אמרה יקדשו ידי לעושיהן לאחר שתתגרש דודאי חיילא עלייהו שס קדושה: מי דמי. כלומר מי דמיא מילתא דאשה למילתיה דהאי גברא הכא האי גברא דמונן שדה זו אכתי צדיה היא שעדיין לא מכרה ודיקא נמי דקדמי שאני מוכר לך ולא קדמי שמכרתי להכי יכול להקדישה לבשאחזור ותצא לרשותו: אכל. הא איתמא כי מקדשא מעשה ידיה כלום יש צידה שום כח והלכך אף על גב דלומר גבי מוכר שדה שכול להקדישה לבשכנתא לרשותו גבי אשה לא אמר: אלא. הא דאשה לא דמיא אלא לאומר כו' וכו' היכי דהתם לא קדשה משום דלא קיימא שדה צרמיתיה שהרי כבר מכרה הכא נמי לגבי הך איתמא לא קדשי מעשה ידיה: גבי זבינא פסקה למילתיהו. דגופה (א) פירות צידה ללוקח: גבי אשה מי פסקה מילתא. מי הויה גופה לצעל והתם גבי אשה דינא היא דתיקדוש: הא לא דמיא

אלא לאומר לחבירו שדה זו שאני מוכר לך לבשאקדנה ממך תקדיש מי לא קדשה מתקין לה ר' ירמיה מי דמי שדה זו שאני מוכר לך השתא בידה היא אשה בידה להקדיש מעשה ידיה הא לא דמי אלא לאומר לחבירו ישדה זו שמכרתי לך לבשאקדנה ממך תקדיש מי קדשה מתקין לה רב פפא מי דמי גבי זבינא פסקה מילתיהו גבי אשה מי פסקה מילתא הא לא דמי אלא לאומר לחבירו ישדה זו שמכרתי לך לבשאפדנה ממך תקדיש מי לא קדשה מתקין לה רב ישיא בריה דרב אידי מי דמי שדה בידו לפדותו אשה בידה להתגרש הא לא דמיא אלא לאומר לחבירו ישדה זו שמכרתי לך לעשר שנים לבשאפדנה ממך תקדיש מי לא קדשה מתקין לה רב אשי מי דמי התם קיין אשה מי אית לה קיצוצא אלא

אלא לאומר לחבירו שדה זו שמכרתי לך לבשאפדנה ממך תקדיש. דהתם אע"ג דלא קדשה השתא קדשה לקמיה הכי נמי גבי אשה: שדה בידו לפדותה. כל אימת דבעי אהכי מני לאקדושה מהשתא: אשה צידה להתגרש. בתמיה. והואיל ואין צידה להתגרש לא חייל הקדש למעשה ידיה לבשכתגרש: לאומר לחבירו שדה זו שמכרתי לך לעשר שנים וכו' מי לא קדשה. דהשתא אין בידו לפדותה עד עשר שנים ולכשיפדנה קדשה דחייל עלה קדושה מהשתא (א): הכא נמי גבי אשה אף על גב דאין צידה לגרש עצמה כי מיגרשא חיילא קדושה על מעשה ידיה: הסס קיין. גבי שדה איכא זמן קצוב לעשר שנים וכיון דאיכא זמן קצוב דמי כאילו יש בידו לפדותה לאלתר: אשה מי יש לה קיצוצא. לידע אימתי תתגרש: אלא

שדה שמכרתי לך לבשאפדנה ממך תקדיש דקדשה משום דגופא דשדה דקדשה משום דהקדש חל על שפדנה. וההיא דאמרין צפרק האומר משקלי עלי (ערכין כא). גבי המשכיר בית לחבירו והקדישו משכיר הדור צו מעלה שכן להקדש ופרכינן עלה היכי דר ציה צמעלה קאי כבר כתבתי צפרק השותפין (לעיל דף מו: ד"ה היכי) דלא קשיא דההיא צמעשיר בית סתם היא ולא בית מיוחד ומשום הכי מני משכיר להקדיש ונותן לו לשוכר בית אחר: מתקין ליה רב שיא צריה דרב אידי מי דמי שדה זו בידו לפדותה. ומש"ה כי אמר לבשאפדנה ממך תקדיש קדשה דכל שצידו לאו כמחוסר מעשה דמי אשה צידה להתגרש בתמיה וכיון שאין צידה שחול נדרה כשתצא כי אמרה נמי לבי מגרשה לא חייל. ומקשו הכא אשה נמי צידה היא שחול נדרה כל שעה ושעה שתרצה דהא קי"ל כרז הוה דלומר יכילה אשה שתאמר לצעלה איני נזונית ואיני עושה יש לומר דרבי יוחנן בן נורי דלומר יכר לאו משום דהא שפאשה חייבת לעשות לצעלה בכל שצו תחת מוונות קאמר דהיינו משקל חמש סלעים ציהודה שדה עשרה סלעים בגליל דאי משום הני צלמוד ליכא למימר שמה יגרשנה ותהא אסורה לחזור שהרי אפשר לצעל לזכר ממנה בך אלא הכא צאוסרת כל הנאה שלה על צעלה עסקינן אפילו אותן שצו מלאכות שחייבת לעשות לו דהיינו טוחנת ואופה ומכבסת וכוליה אינן והיינו דקאמר ותהא אסורה לחזור לו שאינה יכולה לשמשו במלאכות הללו ומהני מלאכות לא כל הימנה להפקיע עצמה שאין תחת מוונות שתאמר איני נזונית ואיני עושה הלכך אין צידה להפקיע עצמה מהן שלא תעשה אותן לצעלה אלא לאחר שתתגרש ומשום הכי אמרינן אשה צידה להתגרש בתמיה: הא לא דמיא. פירוש אלא אי מדמית לה להא ודאי דמיא לאומר לחבירו שדה זו שמכרתי לך לעשר שנים תקדוש דקדשה אף על גב דאין בידו לפדותה קודם לעשר שנים אשה נמי אף על גב דאין צידה להתגרש קודם אסור: מי דמי הסס קיין. גבי שדה איכא קיצוצא לפדותה דהיינו לאחר אי שנים עשר חדש ומשום הכי מני מקדיש לה מעכשיו הכא לא קיין גבי אשה לית ליה קיצוצא דשמה לא תתגרש הלכך דין הוא דלא ליהוי הקדש כי מגרשה כיון שהקדישה צדוה תחתיו: אלא

אלא